

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ: ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΣΟ.

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΑΒΡΑΑΜ, ΔΙΟΝΥΣΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΙΑ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

42 π.Χ: Η Μάχη των Φιλίππων. Ο Μάρκος Αντώνιος και ο Οκταβιανός επικρατούν των δολοφόνων του Καίσαρα, Βρούτου και Κάσιου.

1675: 700 Μανιάτες αναχωρούν και εγκαθίστανται στην Κορσική. Αργότερα θα ακολουθήσουν κι άλλοι. Από τότε, το ελληνικό στοιχείο έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ιστορία του νησιού.

1866: Θεμελιώνεται το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών. 1878: Υπογράφεται η Συνθήκη της Χαλέπας μεταξύ Κρητών επαναστατών και Τούρκων, με την οποία οι Κρήτες αποκτούν τα πρώτα επίσημα προνόμια αυτοδιοικήσεως.

1908: Ο Λέων Τρότσκι κυκλοφορεί στη Βιέννη την εφημερίδα Πράβντα, όργανο των εξόριστων ρώσων κομμουνιστών.

1926: Ανοίγει τις πύλες της η πρώτη Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης. Το 1977 θα μετονομαστεί σε HELLEXPO.

1945: Ο Έλβις Πρίσλεϊ παίρνει μέρος σε διαγωνισμό ταλέντων, σε ηλικία 10 ετών, κάνοντας την πρώτη δημόσια εμφάνισή του. Καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση και λαμβάνει ως έπαθλο 5 δολάρια.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1897: Λουί Αραγκόν, γάλλος συγγραφέας. (Θαν. 24/12/1982)

1936: Στιβ Ράιχ, αμερικανός συνθέτης, εκπρόσωπος της μινιμαλιστικής σχολής.

1945: Βίκτωρ Σανέγιεφ, ρώσος αθλητής του τριπλούν, με τρία χρυσά μετάλλια κι ένα αργυρό σε Ολυμπιακούς Αγώνες.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1226: Άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης, κατά κόσμο Τζιοβάνι Μπερναρντόνε, καθολικός μοναχός, ιδρυτής του τάγματος των Φραγκισκανών και προστάτης των ζώων και του περιβάλλοντος, σύμφωνα με την Καθολική Εκκλησία. (Γεν. 26/9/1181) 1979: Νίκος Πουλιαντζάς, Έλληνας μαρξιστής διανοούμενος. (Γεν. 30/9/1936)

1999: Ακίο Μορίτα, Ιάπωνας επιχειρηματίας, συνιδρυτής της κολλοσιαίας ιαπωνικής εταιρίας ηλεκτρονικών SONY. (Γεν. 26/1/1921)

Η Σύμβαση της Χαλέπας

Συμφωνία, με την οποία ο Σουλτάνος παραχώρησε μία σειρά προνομίων στους χριστιανούς υπηκόους του στην Κρήτη, σε συνέχεια του Οργανικού Νόμου του 1868, τα οποία ουσιαστικά ισοδυναμούσαν με την παροχή καθεστώςος ημιαυτονομίας στη Μεγαλόνησο. Υπογράφηκε στις 3 Οκτωβρίου 1878 στο προάσιο των Χανίων, Χαλέπα.

Τον Ιανουάριο του 1878 το πολυπληθές χριστιανικό στοιχείο της Κρήτης ξεσηκώθηκε για μία ακόμη φορά κατά του οθωμανού δυνάστη, θέλοντας να εκμεταλλευθεί τη δυσμενή για τους Τούρκους εξέλιξη του Ρωσοτουρκικού Πολέμου και να επιτύχει την πολυπόθητη Ένωση με τη μητέρα Πατρίδα. Συγκρότησε την «Παγκρήτιο Επαναστατική Επιτροπή» στο Φρε Αποκορώνου, έχοντας εξασφαλίσει την υποστήριξη της Αθήνας και του πρωθυπουργού Χαρίλαου Τρικούπη (27 Δεκεμβρίου 1877).

Από την πλευρά του, ο Σουλτάνος Αμπντούλ Χαμίτ Β' με την προτροπή της Αγγλίας αναζήτησε πολιτική λύση στο αναφυέν πρόβλημα. Απέρριψε, όμως, τα αιτήματα των χριστιανών, που ζητούσαν αυτονομία της Κρήτης και χριστιανό διοικητή ως ηγεμόνα. Η κίνησή του αυτή εξόργισε τους επαναστάτες, οι οποίοι μέχρι τα τέλη Μαρτίου είχαν θέσει υπό τον έλεγχό τους την κρητική ύπαιθρο, περιορίζοντας τους μουσουλμάνους στα φρούρια των μεγάλων πόλεων.

Η ραγδαία αυτή εξέλιξη δημιούργησε προς στιγμήν ελπίδες ότι η Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα ήταν πολύ κοντά. Διαψεύστηκαν, όμως, όταν το Συνέδριο του Βερολίνου (13 Ιουνίου - 13 Ιουλίου 1878), που συγκάλεσαν οι Μεγάλες Δυνάμεις, απέρριψε το σχετικό αίτημά τους, υποδεικνύοντας στην Τουρκία να προχωρήσει σε νέες παραχωρήσεις προς τους Χριστιανούς της Κρήτης.

Πράγματι, στις 3 Οκτωβρίου 1878 υπογράφηκε η Σύμβαση ή Χάρτης της Χαλέπας, που χορηγούσε καθεστώς ημιαυτονομίας στη Μεγαλόνησο. Οι κυριότερες διατάξεις προέβλεπαν τα εξής:

Ο Γενικός Διοικητής της Κρήτης θα μπορούσε να είναι και χριστιανός. Η θητεία του ήταν πενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης. Ο Γενικός Διοικητής θα είχε ένα σύμβουλο από το άλλο θρήσκευμα (μουσουλμάνο αν ήταν χριστιανός και χριστιανό αν ήταν μουσουλμάνος).

Γενική Συνέλευση (Βουλή), στην οποία θα πλειοψηφούσαν για πρώτη φορά οι χριστιανοί, θα είχε 80 μέλη (49 χριστιανούς και 31 μουσουλμάνους).

Ίδρυση αστυνομικού σώματος με την επωνυμία Κρητική Χωροφυλακή, που θα στελεωνόταν αποκλειστικά από ντόπιους.

Αναγνώριση της ελληνικής ως επίσημης γλώσσα των δικαστηρίων και της Γενικής Συνέλευσης. Μόνο τα επίσημα πρακτικά, οι αποφάσεις των δικαστηρίων και η επίσημη αλληλογραφία θα συντάσσονταν και στις δύο γλώσσες.

Χορήγηση γενικής αμνηστίας σε όσους είχαν λάβει μέρος στην εξέγερση του 1878 και άδεια οπλοφορίας στους Κρητικούς, με την οποία θα μπορούσαν να κρατήσουν τα όπλα τους.

Θεσμοθέτηση σημαντικών φορολογικών ελαφρύνσεων.

Παραχώρηση για πρώτη φορά του δικαιώματος για την ίδρυση φιλολογικών συλλόγων και την έκδοση εφημερίδων.

Τη συμφωνία υπέγραψαν από Οθωμανικής πλευράς ο βαλής της Κρήτης (γενικός διοικητής) Κωστάκης Αδοσίδης Πασάς, ο στρατηγός Μουχτάρ Πασάς και ο Σελίμ Εφέντι, ενώ από χριστιανικής πλευράς οι εκπρόσωποι της «Παγκρητίου Επαναστατικής Επιτροπής», Γεώργιος Παπαδοπετράκης, Κωσταρός Βολουδάκης, Ιωάννης Σφακιανάκης, Χαρίλαος Ασκούτσος, Κωνσταντίνος Μπισσοτάκης, Αντώνιος Μιχελιδάκης, Ζ. Θειακάκης, Κυριάκος Χατζηδάκης, Στυλιανός Σταυρούδης, Αντώνιος Σήφακας και Α. Μενεγίδης.

Η Σύμβαση επικυρώθηκε τις αμέσως επόμενες μέρες με φερμάνι του Σουλτάνου, ο οποίος τον Νοέμβριο του 1878 διόρισε βαλή της Κρήτης τον ελληνικής καταγωγής χριστιανό αξιωματούχο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, Ισκεντέρ Πασά (Αλέξανδρο Καραθεοδωρή).

Η Σύμβαση της Χαλέπας εφαρμόστηκε μέχρι την επόμενη εξέγερση των Κρητικών το 1889. Τα 11 χρόνια της εφαρμογής της αθετήθηκε πολλαπλά από την Οθωμανική διοίκηση, όπως και ο Οργανικός Νόμος του 1868, και υπονομεύτηκε από την οξεία πολιτική και κομματική διαμάχη μεταξύ «Καραβανάδων» (συντηρητικών) και «Ευπόλυτων» (φιλελεύθερων).

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

Συγκοινωνούντα δοχεία

Με ένα χθεσινό του κείμενο ο Φαήλος Κρανιδιώτης, προσωπικός φίλος του πρωθυπουργού, πυροδότησε νέα πολιτική ένταση. Δηλώνει «εθνικιστής», «οπαδός μιας σοβαρής, αυστηρής και δίκαιης εθνικής Δεξιάς, που θα εφαρμόζει αδιάκριτα το νόμο» και παραδέχεται πως συνομιλεί με τη Χρυσή Αυγή, ασκώντας της πολιτική κριτική, γιατί δεν συμφωνεί μαζί της ούτε της παραχωρεί τον «πατριωτισμό» του!

Σεβόμενος -όπως λέει- τον οποιονδήποτε κατηγορούμενο, αποφεύγει έντεχνα την παραμι-

κή νύξη ή αναφορά στο έργο της Δικαιοσύνης και των θεσμών της Δημοκρατίας, που έστω κι έπειτα από απαράδεκτη αδράνεια και καθυστέρηση αποκάλυψαν στοιχεία από τις βίαιες επιθέσεις και την εγκληματική δράση της συγκεκριμένης οργάνωσης.

Ο κ. Κρανιδιώτης «δεν βρίζει πατριώτες και εθνικιστές». «Φυλάει τις «σφαίρες» του για τον αληθινό αντίπαλο». Και εξηγεί ποιον εννοεί. Με φρασεολογία αντάξια των χρυσαυγιτών, επιτίθεται στο «σκυλολόι του ΣΥΡΙΖΑ, των αντιξουσιαστών και τα α...α μου τα δύο...», που του

καταλογίζουν ότι απευθύνεται στη βάση της Χρυσής Αυγής και ότι δηλώνει εθνικιστής.

Ο κ. Κρανιδιώτης ξενά προφανώς κάτι πολύ βασικό. Οσο απεχθής κι αν είναι η ναζιστική ιδεολογία, η Χρυσή Αυγή και τα στελέχη της δεν διώκονται γι' αυτήν, αλλά για τις απεχθείς πράξεις βίας και τα εγκλήματα που κατηγορούνται ότι διέπραξαν, δρώντας ως κοινή συμμορία μηράβων-κακοποιών. Και προφανώς η Δικαιοσύνη θα κρίνει.

Το πρόβλημα δεν είναι μόνο ο κ. Κρανιδιώτης. Οι ακραίες από-

ψεις του για τη λειτουργία της Δημοκρατίας απηχούν θέσεις και άλλων στενών συνεργατών του πρωθυπουργού. Ο σύμβουλος του Χ. Λαζαρίδης συχνά επαναλαμβάνει (έκανε το ίδιο απόηχο και την ημέρα της δολοφονίας του Π. Φύσσα) τη θεωρία των δύο άκρων, εξισώνοντας τον ΣΥΡΙΖΑ με τους νεοναζί εγκληματίες. Το ίδιο κάνει και ο γραμματέας της κυβέρνησης Τ. Μπαλτάκος. Το μέτωπο της νεοδεξιάς στην κυβέρνηση, εκτός από παρέμβαση στους ψηφοφόρους της Χρυσής Αυγής, επιμένει να καλοβλέπει τρόπους και μορφές πο-

λιτικής συνεργασίας «με μια υπεύθυνη, σοβαρή ακροδεξιά»!

Ο πρωθυπουργός και τα επίσημα πολιτικά όργανα της Ν.Δ. συμφωνούν άραγε με την τακτική αυτή; Αν όχι, πρέπει να πάρουν αμέσως θέση. Η περιφρούρηση της δημοκρατικής ομαλότητας δεν είναι θεωρητική διακήρυξη. Είναι έμπρακτη απόδειξη σεβασμού στη νομιμότητα και τη λειτουργία των θεσμών. Είναι πάλη ιδεών, νίκη της ελευθερίας και αναγνώριση των κοινωνικών αγώνων. Δεν μπορεί να έχει την παραμικρή σχέση με δολοφονικά τάγματα εφόδου.